

'Ik heb al drie levens geleefd'

Goedele Liekens is bang om onderuitgehaald te worden

Hoewel. 'Zo vrank als mijn imago is, ben ik niet.'

'Ik laat ook weleens op een foto de wallen onder mijn ogen weghalen'

Marc Reynebeau

Zelfs Goedele Liekens (45) gaat het niet altijd voor de wind. De voormalige Miss België, televisiefiguur, seksuologe, wereldverbeteraar en nog het een en ander, maakte na negentien jaar trouwe dienst bij VTM de overstap naar VT4, maar dat is vooralsnog geen groot succes. En ook het maandblad waaraan Goedele Liekens haar naam en haar persoonlijkheid zal lenen, vroeg meer tijd dan eerst gezegd. Maar woensdag ligt Goedele dan toch in de krantenwinkel, als onderdeel van een multimediaal project van Liekens' productiehuis Jok Foe, de bladengroep Sanoma (dat onder meer Flair en Humo publiceert) en het tv-bedrijf SBS (VT4 en VijfTV).

Ondertussen reist ze de wereld af als goodwillambassadrice voor de Verenigde Naties. Ze is pas terug uit Zuid-Afrika. 'Dat is heerlijk, toch? Het is een unieke manier om een land te zien en om met mensen in contact te komen. Als gewone toerist zou dat nooit kunnen.' Maar nu gaat al haar aandacht naar het maandblad Goedele - 'zie je dat niet aan de wallen onder mijn ogen?'

'Er bestaan veel meer gelijkenissen tussen het maken van zo'n blad en van een televisieprogramma dan ik eerst dacht', zegt Goedele Liekens. 'Het proces ernaartoe is hetzelfde, alleen moet het hier nog breder gaan. Het grootste verschil is de traagheid. Het gaat allemaal een beetje op zijn hobbeltje - tot de laatste week, dan is het haasten en reppen.'

Als personalityblad wordt 'Goedele' een papieren versie van uw persoonlijkheid. Wat betekent dat?

'Dat gaat om mijn imago bij de mensen, wat niet geheel hetzelfde is als mijn persoonlijkheid. Om te weten hoe mensen mij zien, had ik geen marktonderzoek nodig, maar ik werk nu eenmaal met Aimé (gewezen VRT-baas Aimé Van Hecke en nu gedelegeerd bestuurder van Sanoma, nvdr), dus dat is uitvoerig onderzocht. Dat is dan: avontuurlijk, nieuwsgierig, tegen heilige huisjes aanschoppen, achter de façade kijken, beetje wereldverbeteraar, iets tussen rebel en Moeder Theresa. Maar ook: empathie, kritisch zonder negatief te zijn, humoristisch zonder mensen uit te lachen.'

'Natuurlijk schrijven andere bladen over dezelfde onderwerpen. Maar niet in die toon of die combinatie. Dat maakt het blad uniek. Het gaat dan over seks, psychologie, maatschappelijke onderwerpen, een knuppel in het hoenderhok gooien, ook met provocerende stellingen als "geen rijbewijs meer voor gasten van minder dan 25 jaar". Niet dat dat mogelijk is, maar het kan mensen aan het denken zetten.'

Waar verschilt uw imago van uw persoonlijkheid?

'Het grootste verschil is de stoutheid, de durf, de vrankheid. Ik sterf nog altijd duizend doden als ik op een podium moet lopen om een zaal toe te spreken. Ook wat over mij wordt gezegd, raakt mij veel meer dan mensen denken. Misschien is dat wel genetisch, want mijn kinderen hebben dat ook, hoezeer ik hen probeer op te voeden tot zelfbewuste mensen.'

Wat doet het u dat uw voornaam nu een merk is, een product met een marktwaarde?

'Ik ben dat al gewoon. Voor de rest kijk ik daar met afstand naar, ik dissocieer, alsof ik daar niets mee te maken heb.'

Is dissociatie in de psychiatrie geen ziektebeeld?

'Ja, niet goed bezig. Gelukkig noemen mijn familie en vrienden van vroeger mij al heel mijn leven "Goele". Voor mijn kinderen ben ik "mama", maar als ze me op televisie zien, zeggen ze: "Kijk, Goedele Liekens is op tv." Nee, het doet me echt niks om mijn naam op een magazine te zien. Niet dat ik me daar tegen afzet, ik wil me ervan afschermen. Ik kijk ook zelden of nooit naar mezelf op tv. Ik kan het niet, al zou het goed zijn om dat wel te doen. Of mijn stem horen op de radio, nee.'

Is 'Goedele' een vrouwenblad?

'Nee, een mensenblad, voor mannen en vrouwen en alles daar tussenin. Het is een mentaliteitsblad, voor mensen die nieuwsgierig zijn in de wereld en bij uitbreiding in zichzelf. Het is een heel sociaal blad.'

Wel een glossy die vol reclame voor dure merken zal staan.

'Het ene is zeker geen voorwendsel voor het andere. In het eerste nummer schrijf ik over Cambodja. Ik heb nog nooit zulke vreselijke sloppenwijken gezien als daar. Maar als ik daar vandaan kom, vind ik het niet erg om in het Raffles-hotel een wijntje te gaan drinken dat zes euro kost.'

'Ik leef voortdurend met die contrasten en ik heb een hekel aan de valse politieke correctheid die doet alsof je daar niet mee leeft. Ik keer terug naar huis als ik een licht heb laten branden en ik zet mijn verwarming constant lager om het milieu te sparen, maar ik rijd wel met een asociale auto.'

Nog altijd die Range Rover?

'Een asociale auto, niet gesponsord, ik noem geen merk. (het is een Range Rover, nvdr) Je moet die dubbelheid niet verstoppen. In een Afrikaans vluchtelingenkamp denk ik ook wel eens: wat hadden ze allemaal niet kunnen doen met wat mijn ticket hierheen heeft gekost.'

'Maar dat betekent niet dat je niet moet blijven streven naar een betere wereld. En ook naar een mooiere wereld. Ik heb geen probleem met genieten of luxe, integendeel. En misschien wordt de wereld er wel beter op als we wat meer leren genieten?'

'Vijftien jaar geleden had ik misschien ook gezegd: die glossy reclame komt er niet in. Niet dat ik die idealen ben kwijtgeraakt, het komt door ouder en milder worden. Als je dingen wilt veranderen, dan geloof ik meer in de techniek van het paard van Troje dan in er knal tegenin vliegen.'

En wat met het irrealistische schoonheidsideaal in die reclame?

'Daar vecht ik al lang tegen. Maar vrouwen doen het ook zichzelf aan. We maken onszelf zot. Mensen van Nivea zeggen me dat ze hun producten pas verkocht krijgen als ze zulke modellen in hun reclame gebruiken. De waarheid is heel wat ingewikkelder.'

In het schetsboek van Rembrandt dat De Standaard onlangs publiceerde, hebben alle naaktmodellen een buikje.

'En nu is dat not done, ja. In Suriname wil het schoonheidsideaal dat vrouwen mooi vol zijn en daar hebben ze procentueel meer gelukkige vrouwen. Je moet niet tot Rembrandt terugkeren, want ik zie zelfs het verschil tussen twintig jaar geleden, toen ik Miss België was, en nu. Raquel Welch, toen een beauty queen, zouden ze nu naar dokter Hoeyberghs sturen om van alles te laten wegzuigen en optillen.'

'Het wordt nog altijd erger, het gaat nu al richting vagina. Ze vinden dat ook wel handig, want hoe verder ze het schoonheidsideaal wegschuiven van de realiteit, hoe meer poedertjes en crèmes en trildinges ze kunnen verkopen.'

Ook op televisie moeten vrouwen mooi en jong zijn.

'Absoluut. Ik spreek daar veel over, maar laat anderen die strijd maar eens voeren. Zo moedig ben ik ook weer niet. Ik wil er ook goed uitzien en ik tuttel mij ook op en ik laat ook wel eens op een foto de wallen onder mijn ogen weghalen. Anders denkt heel Vlaanderen: die Goedele, daar is de fruitigheid ook van af. En dat wil ik niet.'

Anders dan vrouwen mogen de venten wel kaal, grijs en lelijk zijn.

'Dat is inderdaad fundamenteel oneerlijk, maar is dat alleen bij de televisie zo?'

Nee, maar het deert uw carrière niet dat u geen 25 meer bent.

'Voorlopig. Voor vrouwen is hoe je eruitziet veel belangrijker dan voor mannen. Ook in de politiek. Of in de sport: ze halen het mooiste meisje eruit voor de foto en die krijgt dan meer sponsorgeld zodat ze een betere trainer kan nemen. Van mijn twee dochters denk ik ook, goh, ik hoop dat ze er goed zullen uitzien. Slim genoeg, maar graag ook mooi.'

Het ontbreekt op tv niet aan zogenaamde sierwijven die na hun dertigste hun enige troef kwijt zijn.

'Huppelkutjes (lacht). Het staat en het spreekt, het heeft dictieles gevolgd. Toen ik begon - nu klink ik echt als tante Goedele - bestond het begrip "BV" nog niet, babe nog minder. Het was niet gebruikelijk dat missen meteen naar de televisie gingen. Maar als je een miss nu vraagt wat ze wil, dan is het alleen: op tv komen. Maar om wat te doen?'

'Ik zeg tegen die meisjes: studeer, specialiseer je ergens in, je moet een vak hebben. Word kleuterleidster en maak een tof kinderprogramma. Het gaat niet om een diploma als vangnet, wel om het ontwikkelen van een interesse.'

U zou veel invloed hebben in medialand. Klopt dat?

'Nee, maar ik heb wel een grote mond. Vroeger was dat nog hip, maar nu wordt het voor vrouwen weer riskant om een mening te hebben. Als ze niet lief en schattig zijn, zijn ze een bitch.'

'Ik heb toch het idee - en zet er nu bij: lacht - dat ik op een gezonde manier over de wereld denk. Vroeger dacht ik dat wie het met mij niet eens was, toch maar een dommerik was. Nu, met ouder worden, blijkt dat zelfs mensen met gezond verstand het wel eens oneens met mij zijn. Maar het blijft prettig om mensen aan het denken te zetten. Ik heb altijd graag gediscussieerd. Misschien is dat typisch voor wie aan de VUB heeft gestudeerd.'

Voelt u zich een zakenvrouw, met uw eigen productiehuis?

'Nee, dat kwam er pas omdat ik ermee mijn eigen researchers kon inhuren toen ik Vanavond niet, schat maakte voor VTM, voor 50.000 frank per aflevering. Het diende alleen om mijn eigen clubje te kunnen hebben. Ik heb er jaren meer geld aan toegelegd dan dat ik eraan verdiende.'

Het plan was niet: hiermee verdien ik die villa op Bermuda?

'Daarvoor zitten we in het verkeerde land en het verkeerde taalgebied. Ach, kon ik maar wat Deutsch zoals Jean-Marie Pfaff. Maar mijn Vaginaboek wordt vertaald in het Duits!'

Kijk, het begint al.

'Een internationale carrière? Als ik tien jaar jonger was, misschien. Maar nu hoeft dat echt niet meer.'

Wat doet u nu bij VT4?

'Ze hebben me niet gevraagd als bimbo. VT4 wilde een andere koers varen, met andere, meer nieuwswaardige programma's, waarvan ik er met mijn club een paar mocht maken. Sinds de machtswissel daar (gedelegeerd bestuurder Ricus Jansegers verlaat SBS Belgium, nvdr) wacht ik af of die nieuwe koers wordt aangehouden.'

U sprak toen ook met de VRT.

'Ik besliste toen niet alleen, want Aimé was mee aan boord. De kans om bij VT4 mee een informatiepoet op te zetten was toch iets anders dan hier en daar een programma doen. Of dat een juiste keuze was, zal weldra blijken.'

Uw eerste programma, de quiz 'Slimmer dan een kind van tien', was niet zo'n succes.

'Dat zeg je zachtjes. Het was ontzettend tof om het te maken, maar toen het op antenne kwam, dacht ik ook: hè? Ik heb geen idee waarom. Maar in veel andere landen, zoals in Nederland, werkte de format al evenmin.'

'Die mislukking heeft me echt getroffen: het was tenslotte mijn eerste wapenfeit voor die zender. Maar het sterkte me ook in mijn gelijk, want ik was niet erg enthousiast om het te maken. Ik wilde meteen met een talkshow beginnen. Maar ik dacht, kom,

je mag al iets doen voor je nieuwe baas. Vooral de impact heeft me verbaasd. "Goedele flopt" stond er breed voorop in Het Nieuwsblad. Voor een quizke op VT4. Gut, dacht ik, was er niet ergens oorlog of brand in de wereld?'

Had u dat ook gedacht als daar had gestaan: 'Goedele piekt'?

'Dan doen ze dat niet, laten we eerlijk zijn. En toen dacht ik wel dat die Goedele gelijk stond met "ik". Psychologisch, in je hoofd, is dat zeer oneerlijk. Ik begrijp niet waarom hersenen, die zo vaardig zijn met beschermingsmechanismen als verdringing, op zo'n moment dat negatieve wel toelaten. Al kon ik ook denken: als dat de voorpagina haalt, moet ik wel heel belangrijk zijn.'

'Journalisten waarschuwen me nu al dat men van alle kanten zal proberen om mij neer te sabelen. Met het blad bij Sanoma kies ik namelijk voor een bepaalde club, zodat De Persgroep mijn grootste vijand moet worden. Daar heb ik nog niets van gemerkt en het zou ook erg kinderachtig zijn mocht het zo werken.'

Maar die talkshow is er nog altijd niet en VT4 wekt de indruk dat hij nog niet klaar is.

'Natuurlijk is hij dat wel. Ik maak al jaren talkshows, veel concepten en formats heb je daar niet voor nodig. De vraag is alleen: wat stop je daar nog extra bij om het op te leuken? Dat hebben we in try-outs uitprobeerde, en het was leuk dat VT4 ons dat liet doen. Daaruit hebben we geleerd wat werkt en wat niet. Ik kan morgen beginnen.'

Biedt de televisie nog ruimte om de wereld te helpen verbeteren?

'Er bestaat zeker interesse voor, maar hebben ze er wel centen voor over? Het goede doel schiet tegenwoordig als onkruid uit de grond, waardoor het ook makkelijker is daar sponsoring voor te vinden, want alle merken willen zich wel liëren met een goed doel. Alleen zie ik het nergens meer. Ik wil het anders best maken, hoor. Ze moeten maar bellen.'

'Maar je moet het wel goed verpakken. De kunst is om op televisie mensen ervoor warm te maken die er niet bezig zijn, maar die wel geïnteresseerd zijn in de wereldproblemen en vooral in de oplossing ervan. Als ik iets heb geleerd, is het dat je heel veel kunt doen. Niet dat alles meteen zal veranderen, want vaak gaat het om de mentaliteit, en daar is tijd en geld voor nodig.'

Is uw programma 'Sterke vrouwen' een goed voorbeeld van zo'n programma?

'Zeker. Dat de VRT het heeft nagemaakt, deels zelfs met dezelfde gasten ('Ladies First' van Annemie Struyf, nvdr) toont aan dat daar ook een markt voor bestaat. Ik vond het niet erg dat het is nagemaakt: het doel telt, en Annemie deed dat goed.'

Vindt u dat u een missie hebt in het leven?

'Eigenlijk wel, dat is heel katholiek. Het is niet altijd plezant, want het duwt je voortdurend vooruit: ga het daar nog maar eens vertellen. Er komt ook geen eind aan. Het gaat tot toeteren naar iemand die een blikje uit het raam van de auto gooit. Of me druk maken als ik zie hoe in het nieuws over jeugdige delinquenten wordt gesproken, want in Nederland heb ik met dat soort mensen gewerkt en hun ervaring kunnen wij ook gebruiken. Niet dat ze het in Nederland allemaal beter doen, maar wat er in België allemaal passeert aan vriendjespolitiek en foefelare, dat is toch onwaarschijnlijk?'

De volgende stap is: in de politiek gaan, zoals u wel vaker is voorgesteld, vorig jaar nog door de SP.A.

'Ik heb daar ernstig over nagedacht. Maar dan moet je wel kiezen voor een partij en daar heb ik het al moeilijk mee, want meerdere partijen hebben wel iets waar ik het mee eens ben. En als je hebt gekozen, moet je achter die vlag lopen, terwijl ik het niet altijd eens ben met het héle partijprogramma.'

'Het allermoeilijkste is de angst om onderuitgehaald en beschimpt en beledigd te worden. Wat politici allemaal te horen krijgen, met elke beweging en elk woord dat wordt gevolgd en beoordeeld, daar ontbreekt mij de moed voor. Ik wil niet staan waar de wind uit alle hoeken komt gewaaid. Politiek is héél hard. Ik ben er te gevoelig voor, ik zou niet meer slapen, voortdurend liggen huilen. Dat kan ik niet aan.'

Waar bent u het meest trots op van alles wat u al hebt gedaan?

'Wat televisieprogramma's betreft, zonder aarzelen Sterke vrouwen. Mensen denken dat Goedele één groot succesverhaal is, maar dat is niet waar. Ik ben ooit nog ontslagen geweest bij VTM, heb lang geploeterd in Nederland en gaandeweg een en

ander bij elkaar gesprokkeld, een parcours met veel vallen en opstaan, ook een faillissement, programma's die niet scoorden, veel kritiek, een heel hobbelig pad. Mensen vergeten dat weleens, al is dat op zichzelf wel positief.'

Maar u vergeet dat niet?

'O nee. Niet dat ik daar wrok of boosheid aan overhou, en ik kan ook wel de hand in eigen boezem steken. Maar het wapent je. Je leert beseffen dat elk einde een nieuw begin is. Ik hou er rekening mee dat wat ik nu begin, niet lukt. Maar dan komt er wel iets anders. Ik ben er vooral minder panisch door. Ik hoef ook niet per se op televisie - ik heb nu al drie levens geleefd. Ik moet god drie keer per dag bedanken voor wat ik allemaal mag meemaken.'

'Ooit moet ik dat terugbetalen, denk ik soms. Of misschien heb ik dat al in een vorig leven gedaan. Hopelijk. Die katholieke opvoeding zit daar voor iets tussen: waaraan heb ik dat verdiend?'

Toch nog altijd dat brave meisje uit Begijnendijk?

'Dat krijg je er niet uit. En het hoeft ook niet. Dat is een gezellig dorp, hoor, Begijnendijk. Misschien ga ik daar ooit weer wonen. Later, als ik groot ben.'

© 2008 Corelio